Survival English: A Day Without a Phone – polite requests with can and could, be able to and phrases that save the day

Dzień bez telefonu – grzeczne prośby z can i could, be able to i zwroty, które ratują rozmowę

I. INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Imię i nazwisko prowadzącego	*student / praktykant / nauczyciel*
Szkoła / placówka	*rodzaj i nazwa*
Nauczyciel-opiekun praktyk	
Klasa / grupa	..... liczba uczniów: .....
Data i godzina	..... liczba godzin dydaktycznych: **1** (45 min)
Podręcznik / program nauczania	*jeśli lekcja do niego nawiązuje*
Przedmiot	język angielski
Temat lekcji	**Survival English: A Day Without a Phone – polite requests with can and could, be able to and phrases that save the day** *Dzień bez telefonu – grzeczne prośby z can i could, be able to i zwroty, które ratują rozmowę*
Etap edukacyjny	liceum ogólnokształcące i technikum, klasa I–II (kontynuacja języka ze szkoły podstawowej); podstawa programowa – wariant III.1.P
Rodzaj lekcji	☐ wprowadzająca ☒ utrwalająca ☒ ćwiczeniowa ☐ powtórzeniowa ☐ sprawdzająca

II. ZAŁOŻENIA LEKCJI

Miejsce lekcji w cyklu	Lekcja należy do działu „Podróżowanie i turystyka". Uczniowie znają *can / can't* w znaczeniu umiejętności; tu utrwalają *can* i *could* w prośbach i pytaniach o pozwolenie, poznają lub powtarzają *be able to* w czasach, w których *can* nie ma formy, i ćwiczą strategie, które pomagają, gdy brakuje słowa. Na następnej lekcji: pytanie o drogę i wskazywanie drogi z mapą (tryb rozkazujący, przyimki miejsca i ruchu).
Wiadomości i umiejętności wstępne	Uczeń zna *can / can't* w znaczeniu umiejętności, tworzy pytania z czasownikiem posiłkowym, zna podstawowe słownictwo dotyczące miasta i podróży (*station, bus stop, ticket, map, museum*) i potrafi podać godzinę po angielsku.

Podstawa programowa – wymagania	• I.8 – podróżowanie i turystyka: środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, zwiedzanie; I.7 – zakupy i usługi • II.5 – uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje (opowieść Zosi) • VI.2 – podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie); VI.3 – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia • VI.10 – pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; VI.12 – wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby; VI.14 – stosuje zwroty i formy grzecznościowe • XIII – stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (zastępowanie innym wyrazem, opis); XI – współdziała w grupie *Rozporządzenie MEN z 30 stycznia 2018 r. (Dz.U. 2018 poz. 467 z późn. zm., zmiany od 1.09.2024: Dz.U. 2024 poz. 1019), język obcy nowożytny, wariant III.1.P.*
Cel ogólny	Radzenie sobie w codziennych sytuacjach w obcym mieście bez telefonu: grzeczne proszenie o pomoc i podtrzymywanie rozmowy, gdy czegoś nie rozumiemy albo nie znamy słowa.
Cele operacyjne	Po lekcji uczeń / uczennica: 1. wyszuka w nagraniu cztery sytuacje, w których bohaterka prosi o pomoc, i ułoży je we właściwej kolejności, 2. sformułuje grzeczne prośby i pytania o pozwolenie z *Could you…?* i *Could I…?*, bez *to* po czasowniku modalnym, 3. użyje *can't, won't be able to, couldn't* i *was able to*, mówiąc o tym, czego nie może zrobić bez telefonu, i o tym, co mu się udało, 4. objaśni po angielsku słowo, którego „nie pamięta", za pomocą wzorów *It's a thing you use to…, It's a place where…, It's a person who…*, 5. przeprowadzi w parze rozmowę w sytuacji z karty ról, prosząc o powtórzenie albo wolniejsze mówienie, gdy czegoś nie zrozumie.
Cel w języku ucznia	Dziś nauczę się grzecznie prosić o pomoc po angielsku i radzić sobie w rozmowie, gdy czegoś nie rozumiem albo nie pamiętam słowa – tak, jakby padł mi telefon.
Kryteria sukcesu (NaCoBeZU)	Będę wiedzieć, że osiągnąłem / osiągnęłam cel, gdy: • umiem grzecznie poprosić obcą osobę o pomoc: *Could you tell me…? Could I use…?*, • mówię *Could you help me?*, a nie *Could you **to** help me?*, • umiem powiedzieć, czego nie mogę zrobić: *I can't…, I won't be able to…*, • gdy czegoś nie rozumiem, proszę o powtórzenie, zamiast milknąć, • gdy nie pamiętam słowa, objaśniam je innymi słowami.
Sprawności	mówienie (interakcja – scenki z kartami ról), słuchanie, parafrazowanie; grzeczne prośby i pytania o pozwolenie, can / could / be able to, strategie kompensacyjne

Kompetencje kluczowe	• w zakresie wielojęzyczności – grzeczne prośby i pytania o pozwolenie, strategie kompensacyjne, • osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – radzenie sobie w nowej sytuacji, proszenie o pomoc, współpraca w parze, • w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – brytyjskie formy grzecznościowe i realia Londynu, • cyfrowe – refleksja nad tym, w czym telefon nas wyręcza i co warto umieć bez niego.
Metody nauczania	podejście komunikacyjne; praca z nagraniem; odkrywanie reguły na przykładach (prośba bezpośrednia → grzeczna); gra w objaśnianie słów (*taboo*); odgrywanie ról z kartami A i B (*role play*); praca twórcza w grupach (lista zwrotów); elementy oceniania kształtującego (cel w języku ucznia, NaCoBeZU, bilet wyjścia, samoocena „światłami").
Formy pracy	☒ indywidualna ☒ w parach ☒ grupowa ☒ zbiorowa
Środki dydaktyczne	• nagranie MP3 – Zosia opowiada o popołudniu w Londynie bez telefonu (ok. 2 min) i głośnik, • prezentacja (PDF, 10 slajdów) i rzutnik albo tablica interaktywna, • karta pracy (1 na ucznia), karty słów do gry w objaśnianie (1 zestaw na parę, rozcięte), karty ról A i B (1 zestaw na parę, rozcięte), bilety wyjścia, • duże arkusze papieru i flamastry na listę *10 phrases that can save the day*, minutnik, papierowy plan Londynu albo miasta (nieobowiązkowo, do scenek).
Organizacja przestrzeni	Ławki w parach. Do scenek uczniowie mogą wstać i ustawić się twarzą w twarz – rozmowa „na stojąco" bardziej przypomina ulicę niż ławka. Na koniec ławki łączymy w grupy po cztery osoby; gotowe listy zwrotów wieszamy na ścianie albo na tablicy.
Dostosowania i indywidualizacja	• **Dysleksja:** karty ról są krótkie, z pogrubionym zadaniem; w zadaniu 5 uczeń może objaśniać słowa ustnie zamiast pisać; nagranie można puścić trzeci raz, a transkrypcję dać po zadaniu 2. • **ADHD i trudności z koncentracją:** gra w objaśnianie słów idzie „na czas" (minutnik, 2 minuty na rundę), a scenki odgrywa się na stojąco; zadania na karcie są krótkie i ponumerowane. • **Uczeń, któremu idzie wolniej:** na kartach ról gotowe początki zdań (slajd 4 zostaje na ekranie); w grze w objaśnianie słów może korzystać z wzorów ze slajdu 7 i gestów. • **Uczeń zdolny:** w scenkach używa form bardziej uprzejmych (*Would you mind…? Do you think you could…?*); w grze dostaje trudniejsze karty (*receipt, lost property office, cash machine*). • **Uczeń nieśmiały:** scenki odgrywa najpierw w parze z kolegą, któremu ufa, bez publiczności; na forum nikt nie musi występować sam.

III. PRZEBIEG LEKCJI

Etap · czas · cel	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Formy · środki	Sprawdzenie / uwagi
1. Powitanie, cel lekcji, „telefon padł” **5 min · 0–5** *Wprowadzenie w temat, aktywizacja doświadczeń uczniów, podanie celu i kryteriów sukcesu.*	Wita klasę, sprawdza obecność. Pokazuje slajd 2: telefon z pustą baterią w środku Londynu. Pyta: *Your phone is dead and you're in London. What can't you do now?* Zapisuje odpowiedzi na tablicy w dwóch kolumnach: co robi za nas telefon (*map, clock, translator, contacts, tickets*) i co zrobić bez niego. Rozdaje karty pracy (zad. 1, 2 min). Pokazuje slajd 1 z celem i kryteriami.	Mówią, czego nie mogą zrobić bez telefonu (*I can't check the map. I can't call my mum.*), dopasowują w zadaniu 1 funkcje telefonu do sposobów „bez telefonu”.	zbiorowa, indywidualna; slajdy 1–2, karta pracy (zad. 1), tablica	Odpowiedzi w zadaniu 1; nauczyciel słucha, czy uczniowie używają *can't* i jak budują prośby (diagnoza).
2. Słuchanie: popołudnie Zosi **7 min · 5–12** *Rozumienie ze słuchu kolejności zdarzeń i szczegółów; zwroty grzecznościowe i strategie w kontekście.*	Pokazuje slajd 3: Zosia, uczennica z Polski, na wycieczce w Londynie, telefon padł. Prosi o przeczytanie zadania 2. Odtwarza nagranie raz – uczniowie ustalają kolejność sytuacji; drugi raz – prawda / fałsz. Sprawdza na forum. Pyta: *What did Zosia say when she didn't understand? What did she say when she forgot the word?* Zapisuje te zdania na tablicy.	Słuchają, ustalają kolejność czterech sytuacji, zaznaczają P/F, podają zwroty, których użyła Zosia.	indywidualna, zbiorowa; nagranie, karta pracy (zad. 2), slajd 3, tablica	Kolejność i odpowiedzi P/F; uczniowie potrafią powtórzyć prośby i zwroty z nagrania.
3. Język: grzeczne prośby, can, could i be able to **9 min · 12–21** *Budowa grzecznych próśb i pytań o pozwolenie; odpowiedzi; be able to tam, gdzie can nie ma formy.*	Zapisuje na tablicy polecenie *Give me your phone.* i pyta: *Would you help someone who said this?* Razem z klasą zamienia je na prośbę (slajd 4: *Could you…? / Could I…?* + odpowiedzi). Daje 3 minuty na zadanie 3, sprawdza. Pokazuje slajd 6: *can* nie ma przyszłości ani bezokolicznika, więc *will be able to, to be able to*; jednorazowy sukces w przeszłości: *was able to*, nie *could*. Daje 3 minuty na zadanie 4, sprawdza na forum.	Zamieniają polecenia na prośby, ćwiczą odpowiedzi (*Of course. Here you are. I'm afraid I can't.*), uzupełniają zadania 3 i 4, uzasadniają wybór *was able to* w zdaniu 4.	zbiorowa, indywidualna; karta pracy (zad. 3–4), slajdy 4 i 6, tablica	Odpowiedzi w zadaniach 3–4; szczególnie brak *to* po *could* oraz zdania 2 i 4 w zadaniu 4.
4. Gra: objaśnij słowo, którego nie pamiętasz **6 min · 21–27** *Strategie kompensacyjne: objaśnianie słowa innymi słowami; zwroty ratujące rozmowę.*	Wraca do zdania Zosi o ładowarce. Pokazuje slajd 5 (zwroty, gdy nie rozumiem i gdy nie znam słowa) i slajd 7 (wzory *It's a thing you use to… / a place where… / a person who… / It's like a…, but…*). Daje 2 minuty na zadanie 5. Rozdaje karty słów: pary losują kartę i objaśniają słowo bez wypowiadania go, partner zgaduje. Minutnik: 2 rundy po 90 sekund.	Uzupełniają objaśnienia w zadaniu 5, w parach grają w objaśnianie słów (*It's a place where you wait for the train. – A platform!*), liczą odgadnięte karty.	indywidualna, w parach; karta pracy (zad. 5), karty słów, slajdy 5 i 7, minutnik	Odgadnięte karty; nauczyciel słucha, czy uczniowie używają wzorów, a nie polskich słów i gestów.
5. Scenki: dzień bez telefonu **12 min · 27–39** *Zastosowanie próśb, pytań o pozwolenie i strategii w rozmowie; reagowanie na trudności w rozmowie.*	Rozdaje karty ról: osoba A ma problem (bez telefonu), osoba B – informacje, których A potrzebuje. Zasady (slajd 8): A zaczyna, prosi grzecznie, przynajmniej raz prosi o powtórzenie albo wolniejsze mówienie; B w każdej scence raz mówi za szybko albo niejasno. Po trzech sytuacjach zamiana ról. Krąży po klasie, notuje błędy (bez nazwisk). Na koniec prosi dwie pary o odegranie jednej scenki przed klasą i zapisuje trzy błędy do wspólnej poprawy.	Odgrywają w parach sześć krótkich sytuacji (droga, telefon, autobus, apteka, recepcja, godzina), zamieniają się rolami, chętne pary występują przed klasą, wspólnie poprawiają błędy z tablicy.	w parach, zbiorowa; karty ról A i B, slajd 8, papierowy plan miasta (nieobowiązkowo), minutnik	Obserwacja: grzeczne prośby, prośby o powtórzenie, objaśnianie słowa w sytuacji 4; odroczona korekta błędów na tablicy.

Etap · czas · cel	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Formy · środki	Sprawdzenie / uwagi
6. 10 phrases that can save the day, podsumowanie 6 min · 39–45 *Utrwalenie zwrotów; samoocena; informacja dla nauczyciela.*	Łączy pary w czwórki. Każda grupa ma 3 minuty na wybranie i zapisanie na arkuszu dziesięciu zwrotów, które „uratują dzień" (zad. 6, slajd 9). Grupy wieszają arkusze, klasa porównuje, co powtarza się wszędzie. Rozdaje bilety wyjścia, wraca do kryteriów sukcesu, zadaje pracę domową (slajd 10).	Wybierają i zapisują dziesięć zwrotów, porównują listy grup. Piszą bilet wyjścia, oceniają się „światłami".	grupowa, indywidualna; karta pracy (zad. 6), arkusze papieru, bilety wyjścia, slajdy 9–10	Listy zwrotów (poprawność i przydatność); bilety wyjścia; „światła" przy kryteriach.
Razem: 45 min				

Gdy zabraknie czasu: grę w objaśnianie słów skróć do jednej rundy (po trzy karty na parę), a w scenkach każda para odgrywa trzy sytuacje zamiast sześciu; listę zwrotów tworzy cała klasa na tablicy. **Gdy zostanie czas:** „*The worst helper*" – jedna osoba prosi o pomoc, a druga odpowiada bardzo szybko, niewyraźnie albo zbyt ogólnie (*It's over there, somewhere.*); proszący musi uratować rozmowę zwrotami z listy (*Sorry, could you show me on the map?*).

IV. PRZEWIDYWANE TRUDNOŚCI I SPOSOBY ZARADCZE

Typowy błąd	Poprawnie	Co robić
✕ Could you to help me?	✓ **Could you help me?**	Po *can, could, must, should* stoi bezokolicznik bez *to*. Polacy dodają *to* przez analogię do *want to, have to*.
✕ Can you say me the way to the station?	✓ **Can you tell me the way to the station?**	*tell* + osoba (*tell me*), *say* + treść (*say that again*). Polskie „powiedzieć mi" podsuwa *say me*.
✕ Give me your phone, please.	✓ **Could I use your phone, please?**	Tryb rozkazujący z *please* nadal brzmi jak polecenie. Do obcej osoby prośba w formie pytania: *Could you…? Could I…?*
✕ I will can call you tomorrow.	✓ **I will be able to call you tomorrow.**	*can* nie ma czasu przyszłego ani bezokolicznika – wtedy *will be able to*, *to be able to*.
✕ After an hour I could find my group.	✓ **After an hour I was able to / managed to find my group.**	Jednorazowy sukces w konkretnej sytuacji: *was able to* albo *managed to*. *could* – ogólna umiejętność w przeszłości. W przeczeniu oba dobre: *I couldn't find it.*
✕ How is it called in English?	✓ **What's it called in English? / What do you call it?**	Kalka z polskiego „Jak to się nazywa?". Po angielsku pytamy *what*, nie *how*.

V. OCENIANIE, INFORMACJA ZWROTNA, EWALUACJA

Monitorowanie postępów	Odpowiedzi w zadaniach 1–5, obserwacja gry w objaśnianie słów i scenek (grzeczne prośby, prośby o powtórzenie, objaśnianie słowa), listy zwrotów grup.
Informacja zwrotna	Ustna w czasie zadań kontrolowanych; w scenkach odroczona korekta błędów na tablicy (bez nazwisk). Do biletów wyjścia na następnej lekcji: „co już umiesz, co poprawić".
Sposób podsumowania	Lista *10 phrases that can save the day* i bilet wyjścia; samoocena „światłami".
Ewaluacja lekcji przez uczniów	Pytanie na bilecie wyjścia: *Which phrase will you remember? Why?* i zestawienie „świateł".
Ocenianie	Lekcja bez stopni (ocenianie kształtujące). Pracę domową A można ocenić według kryteriów podanych z góry (dwie grzeczne prośby, poprawne formy *can / could / be able to*, spójna historia).

Praca domowa	Do wyboru: **A.** Napisz 60–80 słów: *A day without my phone* – co się stało, czego nie mogłeś zrobić (*couldn't / wasn't able to*), kogo i o co poprosiłeś (dwie prośby z *Could you…?* albo *Could I…?*) i co ci się udało (*was able to*). **B.** Ćwiczenia ze sprawdzaniem w lekcji o *can, could* i *be able to* na zadruzynski.com.

VI. REFLEKSJA PO LEKCJI

Wypełnij po zajęciach, odnosząc się do tego, co faktycznie się wydarzyło.

Czy cele zostały osiągnięte? Po czym to widać?

Czy w scenkach uczniowie naprawdę dopytywali (*Sorry, could you say that again?*), czy po pierwszym niezrozumieniu przechodzili na polski?

Ile próśb w scenkach było grzecznych (*Could you…?*, *please*), a ile brzmiało jak polecenia (*Give me your phone.*)?

Czy w grze w objaśnianie słów uczniowie korzystali z wzorów (*It's a thing you use to…*), czy pokazywali gestami i mówili po polsku?

Czy w zadaniu 4 i na biletach wyjścia pojawiało się *could* w znaczeniu jednorazowego sukcesu (*In the end I could find…*)? Jak to wyjaśniłem?

Co zmienię, gdy poprowadzę tę lekcję następnym razem?

VII. OCENA ZAJĘĆ PRZEZ NAUCZYCIELA-OPIEKUNA

Ocena opisowa:

Ocena (w skali 2–5): _____

podpis studenta / prowadzącego

podpis nauczyciela-opiekuna praktyk

VIII. ZAŁĄCZNIKI

☒ karta pracy ☒ prezentacja ☒ tekst / nagranie ☐ ilustracje ☒ inne: bilety wyjścia, klucz odpowiedzi

▸ karta pracy – zadania (s. 1–3), karty słów do wycięcia (s. 4), karty ról A i B do wycięcia (s. 5), bilety wyjścia (s. 6): *konspekt-can-could-dzien-bez-telefonu-karta-pracy.pdf*

▸ prezentacja do rzutnika: *konspekt-can-could-dzien-bez-telefonu-prezentacja.pdf*

▸ nagranie (głos syntetyczny, brytyjski): *konspekt-can-could-dzien-bez-telefonu-nagranie.mp3*

ZAŁĄCZNIK A. TRANSKRYPCJA NAGRANIA: ZOSIA: AN AFTERNOON WITHOUT A PHONE

Hi, I'm Zosia. I'm from Poland, and last spring I was in London on a school trip. On the third day, something terrible happened. My phone died. No battery, no map, no clock, nothing. And I had to meet my group at half past three outside the Natural History Museum.

First, I needed to know the time. I went into a little newsagent's and asked, "Excuse me, could you tell me the time, please?" The man smiled. "It's ten to three, love."

Then I had to find the museum. I stopped a woman at a bus stop. "Sorry, can you help me? I'm looking for the Natural History Museum." She said, "Take the Tube to South Kensington." I didn't understand. "Sorry, could you say that again, more slowly?" "The Tube. The Underground. The metro!" "Oh, the metro! Thank you!"

At the station, I wanted to buy a charger, but I couldn't remember the word. So I said, "I need a thing you use to give power to your phone." The man laughed. "Oh, a charger! Sorry, we don't sell them."

I got to the museum at twenty past three, but my group wasn't there. I asked a guard, "Could I use your phone, please? I need to call my teacher." "Of course. Here you are."

My teacher was inside, next to the dinosaurs. So I wasn't able to use my phone all afternoon, but I was able to talk to people. And it was the best afternoon of the whole trip.

ZAŁĄCZNIK B. KLUCZ ODPOWIEDZI DO KARTY PRACY

Zadanie 1. 1 c · 2 a · 3 e · 4 b · 5 d

Zadanie 2. Kolejność: a (godzina) – c (droga) – d (ładowarka) – b (telefon strażnika). Prawda / fałsz: 1 T · 2 F (*ten to three*, za dziesięć trzecia) · 3 F (poprosiła o powtórzenie) · 4 F (nie sprzedawali ładowarek) · 5 T

Zadanie 3. 1 Could you tell me the time, please? · 2 Could I use your phone, please? · 3 Sorry, could you say that again? / Could you repeat that, please? · 4 Could you speak more slowly, please? · 5 Could you write it down, please? · 6 Could I sit here? / Can I sit here? (zamiast *could* zawsze możliwe *can* – mniej formalnie)

Zadanie 4. 1 can't check · 2 won't be able to text · 3 couldn't send / wasn't able to send · 4 was able to find (albo *managed to find*; nie *could find* – jednorazowy sukces) · 5 to be able to (po *would like* nie ma formy *can*)

Zadanie 5. Przykładowe odpowiedzi: charger – *It's a thing you use to give power to your phone.* · umbrella – *It's a thing you use when it's raining.* · ticket office – *It's a place where you buy tickets.* · platform – *It's the place in a station where you wait for the train.* · lifeguard – *It's a person who watches swimmers and helps them.*

Scenki (karty ról): w sytuacji 1 droga: *straight on, second left, opposite the bank*; w sytuacji 3 następny autobus o 18.45 z przystanku K po drugiej stronie ulicy; w sytuacji 4 osoba A szuka słowa *plaster* (plaster na skaleczenie), cena £2.

LITERATURA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2018 poz. 467 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2024 poz. 1019), eli.gov.pl [dostęp: 19.11.2026].
3. Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2018/C 189/01), eur-lex.europa.eu [dostęp: 19.11.2026].
4. Centrum Edukacji Obywatelskiej, *Słowniczek oceniania kształtującego*, 2023, angazuj.ceo.org.pl [dostęp: 19.11.2026].
5. Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2005.
6. Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.

7. Thornbury S., *How to Teach Speaking*, Pearson Longman, Harlow 2005 – rozdziały o strategiach komunikacyjnych i o odgrywaniu ról.
8. Harmer J., *The Practice of English Language Teaching*, wyd. 5, Pearson, Harlow 2015 – rozdziały o mówieniu i zadaniach z kartami ról.
9. Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o *can*, *could* i *be able to* oraz o prośbach.
10. Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o *can, could, be able to* i o prośbach, propozycjach i pozwoleniu.

Konspekt opracował Igor Zadrużyński. Wersja online z opisem przebiegu lekcji: zadruzynski.com. Licencja CC BY-NC 4.0: wolno kopiować, zmieniać i używać w szkole z podaniem autora, bez użytku komercyjnego.